

การศึกษาสมรรถภาพครูอนาคต

นางสาวชุติมา ลวสุตานันท์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาวิจัยการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๕

ISBN 974-561-040-2

008254

515531041

A STUDY OF KINDERGARTEN TEACHERS' COMPETENCIES

Miss Chutima Lavasutanun

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research
Graduate School

Chulalongkorn University

1982

ซึ่งได้แก่

สมรรถภาพที่ครูอนุบาลขาดมากที่สุด เป็นสมรรถภาพด้านทักษะ >

1. การเลือก การเตรียมประสบการณ์และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
2. การใช้เทคนิคในการจัดประสบการณ์และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างถูกต้อง
เป็นไปตามลำดับขั้นตอนของประสบการณ์
3. การใช้วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ อย่างถูกต้องและ
เหมาะสมกับสถานการณ์
4. การเล่าเรื่องราวหรือนิทานโดยใช้หุ่นประเภทต่าง ๆ
5. การแยกเสียงและการสำนึกเสียงแบบต่าง ๆ
6. การจัดกลุ่มและการใช้กลุ่มเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรม
- ✓ 7. การใช้เครื่องเล่นในร่มและของเล่นเด็ก
8. การใช้อุปกรณ์ให้จังหวะ เครื่องดนตรีและเครื่องเสียงต่าง ๆ
9. การใช้อุปกรณ์โสตทัศนศึกษาต่าง ๆ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Findings indicated that 99 types of competencies should be possessed by kindergarten teachers. These were broken down into three categories, namely, 36 cognitive competencies, 33 skill competencies, and 30 qualification and attitude competencies.

The levels of cognitive and qualification and attitude competencies were perceived as high, whereas the levels of the cognitive competencies were thought low.

The following lists were the skill competencies that most of kindergarten teachers lacked :

1. The selection and the setting up of experiences and activity programs.
2. The use of techniques to set up experiences and activity programs in accordance with the steps of experiences.
3. The use of educational aids suitable to situations.
4. Story telling by puppets.
5. Sound distinctions and demonstration.
6. The setting up of groups as a method of activity programs.
7. The use of in-door equipment and children's toys.
8. The use of rhythmic equipment and musical instruments.
9. The use of audio-visual aids.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เนื่องจากได้รับความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พนัสช บณยสวัสดิ์ อาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ตลอดจนแจกจ่ายข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างค้ำคอดอกมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณรุ่งทิพย์ เหล่าคำ จาก สสวท. ดร. กร่าง ไพรวรรณ หัวหน้าฝ่ายแผนงาน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เจ้าหน้าที่ฝ่ายแผนงาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ ทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณา เอื้อเฟื้อช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เสร็จสิ้นสมบูรณ์

ชุตินา ลวสุตานุรักษ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

๗
หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
พิธีกรรมประกาศ	๙
รายการตารางประกอบ	๑๐

บทที่

1 บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	5
ขอตกลงเบื้องต้น	6
คำจำกัดความ	7

2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของการฝึกหัดครูอนุบาลในประเทศไทย	9
บทบาทและหน้าที่ของครูอนุบาล	18
ความหมายของสมรรถภาพครู	25
สมรรถภาพครูโดยทั่วไป	27

	ระดับสมรรถภาพครูอนุบาลทั้ง 3 คำน	99
	ระดับความเพียงพอของสมรรถภาพของครูอนุบาลในการสอน นักเรียนตามแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล	100
	ผลการศึกษาสมรรถภาพรองครูอนุบาลด้านความรู้	100
	ผลการศึกษาสมรรถภาพครูอนุบาลด้านทักษะ	109
	ผลการศึกษาสมรรถภาพครูอนุบาลด้านคุณลักษณะ และทัศนคติ	118
	ระดับความเพียงพอของสมรรถภาพของครูอนุบาล ในการสอนนักเรียนตามแนวการจัดประสบการณ์ ชั้นอนุบาลทั้ง 3 คำน	127
5.	สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	132
	อภิปรายผลการวิจัย	133
	ขอเสนอแนะ	139
บรรณานุกรม		142
ภาคผนวก		148
	ตัวอย่างการวิเคราะห์เพื่อหาสมรรถภาพครูอนุบาล	149
	การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	151
	การคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสำรวจสมรรถภาพครูอนุบาล	152

ฉ
หน้า

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ	153
แบบสำรวจสมรรถภาพครูขนาด	154
ประวัติผู้เขียน	167

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนแบบสำรวจที่ส่งไปและได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างและร้อยละ ของแบบสำรวจที่ได้รับคืน จำแนกตามเขตการศึกษา	55
2	จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาของประสบการณ์ การสอนชั้นอนุบาลและเขตการศึกษา	56
3	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิและเขตการศึกษา	57
4	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($SD.$) ของสมรรถภาพด้านความรูต่าง ๆ ของครูอนุบาล จำแนกตาม ส่วนรวม ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	68
5	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($SD.$) ของสมรรถภาพด้านทักษะต่าง ๆ ของครูอนุบาล จำแนกตาม ส่วนรวม ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	78
6	ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($SD.$) ของสมรรถภาพด้านคุณลักษณะและทัศนคติของครูอนุบาล จำแนกตามส่วนรวม ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	91
7	ค่าเฉลี่ยและระดับของสมรรถภาพที่ได้จากการรับรู้ตนเองของครู อนุบาล จำแนกตามส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	99
8	ร้อยละของความสามารถของครูอนุบาลเกี่ยวกับสมรรถภาพด้าน ความรู้ จำแนกตามส่วนรวม ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	101

ตารางที่

๗

หน้า

9	ร้อยละของความสามารถของครูอนุบาลเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านทักษะ จำแนกตามส่วนรวม ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	110
10	ร้อยละของความสามารถของครูอนุบาลเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านคุณลักษณะและทัศนคติจำแนกตามส่วนรวม ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	119
11	จำนวนและร้อยละสมรรถภาพที่ได้จากการรับรู้ตนเองของครูอนุบาลเกี่ยวกับความรู้ ทักษะ คุณลักษณะและทัศนคติ ในการสอนตามแนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล จำแนกตามส่วนรวม ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค	128

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย